

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 6ης Απριλίου 2016

σχετικά με πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη θέσπιση μέτρων με σκοπό τη σταδιακή καθιέρωση ενιαίας εκπροσώπησης της ζώνης του ευρώ στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο

(CON/2016/22)

(2016/C 216/01)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 30 Οκτωβρίου 2015 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα του Συμβουλίου για τη διατύπωση γνώμης σχετικά με πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη θέσπιση μέτρων με σκοπό τη σταδιακή καθιέρωση ενιαίας εκπροσώπησης της ζώνης του ευρώ στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο («ΔΝΤ» ή «Ταμείο») (εφεξής η «προτεινόμενη απόφαση») ⁽¹⁾.

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στο άρθρο 138 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), σύμφωνα με το οποίο, για να διασφαλισθεί η θέση του ευρώ στο διεθνές νομισματικό σύστημα, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την ΕΚΤ, μπορεί να εγκρίνει τα μέτρα που ενδείκνυνται για την εξασφάλιση ενιαίας εκπροσώπησης στο πλαίσιο των αρμόδιων διεθνών οικονομικών οργανισμών και διασκέψεων. Το διοικητικό συμβούλιο εξέδωσε την παρούσα γνώμη σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1. Γενικές παρατηρήσεις

- 1.1 Η προτεινόμενη απόφαση βασίζεται στην έκθεση των Πέντε Προέδρων ⁽²⁾, η οποία επισήμανε την ανάγκη σταδιακής καθιέρωσης ενιαίας εξωτερικής εκπροσώπησης της οικονομικής και νομισματικής ένωσης (ΟΝΕ), καθώς αυτή εξελίσσεται σε μία οικονομική, χρηματοπιστωτική και δημοσιονομική ένωση. Η ΕΚΤ συμμερίζεται την επιδιωκόμενη βαθμιαία ενίσχυση της εξωτερικής εκπροσώπησης της ζώνης του ευρώ στο ΔΝΤ με απώτερο σκοπό τη συγκρότηση μιας ή περισσότερων εκπροσωπούμενων ομάδων χωρών (constituencies) της ζώνης του ευρώ και τη διασφάλιση της έκφρασης της ζώνης του ευρώ με μία κοινή θέση.
- 1.2 Η ΕΚΤ στηρίζει πλήρως την ενίσχυση του συντονισμού των πολιτικών της ζώνης του ευρώ κατά τα άρθρα 4 και 9 της προτεινόμενης απόφασης, ο οποίος έχει καίρια σημασία για την επίτευξη του στόχου της ενιαίας και αποτελεσματικής εκπροσώπησης. Παρά το γεγονός ότι ο συντονισμός έχει βελτιωθεί τα τελευταία χρόνια, εξακολουθεί να χρήζει περαιτέρω ενίσχυσης και βελτίωσης, έτσι ώστε να συμβαδίζει με την οικονομική διακυβέρνηση της ζώνης του ευρώ, η οποία έχει ήδη ενισχυθεί τα τελευταία χρόνια, και με την αναμενόμενη περαιτέρω ολοκλήρωση που περιγράφεται στην έκθεση των Πέντε Προέδρων.
- 1.3 Για τους σκοπούς της επίτευξης ενιαίας και αποτελεσματικής εκπροσώπησης της ζώνης του ευρώ στο ΔΝΤ η ΕΚΤ επιθυμεί να τονίσει ότι είναι σημαντικό όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να ενεργούν με πλήρη σεβασμό στην αρχή της καλόπιστης συνεργασίας. Εν προκειμένω το άρθρο 4 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) υποχρεώνει την Ένωση και τα κράτη μέλη να εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους που απορρέουν από τη ΣΕΕ και την ΣΛΕΕ (εφεξής καλούμενες από κοινού «Συνθήκες») βάσει αμοιβαίου σεβασμού και αμοιβαίας συνεργασίας. Η αρχή αυτή με τη σειρά της απαιτεί από τα κράτη μέλη να λαμβάνουν κάθε μέτρο ικανό να διασφαλίσει την εκτέλεση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις Συνθήκες ή προκύπτουν από πράξεις των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και να απέχουν από τη λήψη οποιοδήποτε μέτρου ικανού να θέσει σε κίνδυνο την πραγματοποίηση των στόχων της Ένωσης. Το άρθρο 13 παράγραφος 2 ΣΕΕ απαιτεί από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης να συνεργάζονται μεταξύ τους καλή την πίστη.
- 1.4 Η ΕΚΤ επισημαίνει ότι η προτεινόμενη απόφαση επιδιώκει να καθιερώσει ενιαία εκπροσώπηση της ζώνης του ευρώ σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, χωρίς να αλλοιώνεται η δομή συμμετοχής των χωρών στο ΔΝΤ με βάση το καταστατικό του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου ⁽³⁾ (εφεξής το «καταστατικό του ΔΝΤ»). Εκ πρώτης όψεως η απόλυτη επίτευξη ενιαίας εκπροσώπησης της ζώνης του ευρώ στο ΔΝΤ θα απαιτούσε τροποποίηση του καταστατικού του ΔΝΤ, προκειμένου να επιτραπεί η συμμετοχή υπερεθνικών οργανισμών, όπως η Ένωση/ζώνη του ευρώ. Η ΕΚΤ σημειώνει ότι δεν προβλέπεται τέτοια μεταρρύθμιση στο πλαίσιο της προτεινόμενης απόφασης. Ως εκ τούτου, η ενιαία εκπροσώπηση της ζώνης του ευρώ στο ΔΝΤ περιορίζεται στους τομείς πολιτικής που έχουν μεταφερθεί στην Ένωση.

⁽¹⁾ COM(2015) 603 final.

⁽²⁾ Βλέπε την έκθεση των Πέντε Προέδρων για την ολοκλήρωση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης της Ευρώπης, 22 Ιουνίου 2015, διαθέσιμη στον δικτυακό τόπο www.ec.europa.eu

⁽³⁾ Άρθρα II και III του καταστατικού του ΔΝΤ.

- 1.5 Η ΕΚΤ επισημαίνει ότι οι εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην εκπροσώπηση των οικείων χωρών στο ΔΝΤ στο πλαίσιο της δομής συμμετοχής των χωρών στο ΔΝΤ. Σύμφωνα με τα άρθρα V παράγραφος 1 του καταστατικού του ΔΝΤ⁽¹⁾, κάθε χώρα μέλος πρέπει να ορίσει τους φορείς μέσω των οποίων θα συναλλάσσεται με το ΔΝΤ. Η πλειονότητα των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ έχει ορίσει τις ΕθνΚΤ ως τέτοιους φορείς⁽²⁾. Επιπλέον, οι ΕθνΚΤ διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην εκπροσώπηση των οικείων κρατών μελών στα όργανα λήψης αποφάσεων του ΔΝΤ. Στα περισσότερα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ⁽³⁾ ο διοικητής της ΕθνΚΤ ορίζεται ως διοικητής στο Συμβούλιο Διοικητών του ΔΝΤ, ενώ σε άλλα κράτη μέλη ως αναπληρωτής διοικητής. Σε ορισμένες περιπτώσεις συμμετέχει ως αναπληρωματικό μέλος στη Διεθνή Νομισματική και Χρηματοπιστωτική Επιτροπή (ΔΝΧΕ). Επιπλέον, πολλές ΕθνΚΤ συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία επιλογής των (αναπληρωτών) εκτελεστικών διευθυντών των χωρών τους και σε ορισμένες περιπτώσεις τους επιλέγουν οι ίδιες.

Σύμφωνα με το καταστατικό του ΔΝΤ⁽⁴⁾, κάθε κράτος μέλος της ζώνης του ευρώ ορίζει την κεντρική του τράπεζα ως θεματοφύλακα όλων των διαθεσίμων του στο ΔΝΤ που είναι εκφρασμένα στο νόμισμά του. Επίσης, οι ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος κατέχουν και διαχειρίζονται ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ), τα οποία διατίθενται στις χώρες τους δυνάμει της συμμετοχής τους στο τμήμα ΕΤΔ του ΔΝΤ⁽⁵⁾, και συμμετέχουν σε εμπορικές συναλλαγές ΕΤΔ σε εθελοντική βάση. Επιπλέον, συμμετέχουν στο σχέδιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών του ΔΝΤ, καταβάλλουν υποχρεωτικές εισφορές που αντιστοιχούν στο μερίδιο συμμετοχής των χωρών τους στο ΔΝΤ και, εφόσον απαιτείται και ενδείκνυται κατά περίπτωση, παρέχουν στο ΔΝΤ πιστωτικές γραμμές σε διμερή και εθελοντική βάση στο πλαίσιο τόσο των γενικών συμφωνιών δανειοδότησης όσο και των νέων συμφωνιών δανειοδότησης του ΔΝΤ.

- 1.6 Από άποψη ενωσιακού δικαίου οι Συνθήκες αναγνωρίζουν τον ρόλο των ΕθνΚΤ και της ΕΚΤ ως προς το ΔΝΤ. Σύμφωνα με το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής το «καταστατικό του ΕΣΚΤ»), η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ μπορούν να συνάπτουν σχέσεις, όπου ενδείκνυται, με διεθνείς οργανισμούς και να διεξάγουν παντός τύπου τραπεζικές συναλλαγές μαζί τους, συμπεριλαμβανομένων δανειοληπτικών και δανειοδοτικών πράξεων⁽⁶⁾. Οι ΕθνΚΤ επιτρέπεται να πραγματοποιούν συναλλαγές σε εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους προς τους διεθνείς οργανισμούς⁽⁷⁾. Η ΕΚΤ δικαιούται να κατέχει και να διαχειρίζεται αποθεματικές θέσεις του ΔΝΤ και ΕΤΔ και να φροντίζει για τη συγκέντρωση αυτών των στοιχείων⁽⁸⁾. Σε αυτό το πλαίσιο η ΕΚΤ έχει οριστεί από το Εκτελεστικό Συμβούλιο του ΔΝΤ ως νόμιμος κάτοχος ΕΤΔ σύμφωνα με το καταστατικό του ΔΝΤ⁽⁹⁾.
- 1.7 Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι η προτεινόμενη απόφαση δεν έχει σκοπό να τροποποιήσει τις ρυθμίσεις που έχουν θεσπίσει τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ για να διασφαλίσουν την άσκηση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τη συμμετοχή τους στο ΔΝΤ. Σε αυτό το πλαίσιο η ΕΚΤ παραμένει πρόθυμη να συμβάλει στις προσπάθειες του Συμβουλίου να διασφαλιστεί η ενιαία εκπροσώπηση της ζώνης του ευρώ σε όλα τα όργανα του ΔΝΤ και να ανταποκριθεί στον ρόλο της στην ενιαία αυτή εκπροσώπηση, όπως αποφασίστηκε από το Συμβούλιο. Οποιοδήποτε μέτρο βασιζέται στο άρθρο 138 ΣΛΕΕ θα πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη το γεγονός ότι το πεδίο εφαρμογής του συγκεκριμένου άρθρου περιορίζεται στους τομείς πολιτικής που έχουν μεταφερθεί στην Ένωση και όπου η ΕΚΤ, σε σχέση με τους οποίους οι ΕθνΚΤ ασκούν ανεξάρτητα τις ειδικές αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί δυνάμει της ΣΛΕΕ και του καταστατικού του ΕΣΚΤ⁽¹⁰⁾.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1 Ανεξαρτησία του Ευρωσυστήματος

- 2.1.1 Όπως προαναφέρθηκε, ο σκοπός της καθιέρωσης ενιαίας εκπροσώπησης της ζώνης του ευρώ στο ΔΝΤ θα πρέπει να επιτευχθεί με σεβασμό στις αρμοδιότητες του Ευρωσυστήματος, ιδίως σύμφωνα με το άρθρο 127 ΣΛΕΕ, και την

⁽¹⁾ Βλέπε παράγραφο 1 του άρθρου V του καταστατικού του ΔΝΤ, σύμφωνα με την οποία κάθε χώρα μέλος συναλλάσσεται με το Ταμείο μόνο μέσω του Υπουργείου Οικονομικών, της κεντρικής τράπεζας, του ταμείου σταθεροποίησης ή άλλου παρόμοιου φορέα και το Ταμείο συναλλάσσεται μόνο με αυτούς τους φορείς ή μέσω αυτών.

⁽²⁾ Βλέπε, ενδεικτικά, για την Αυστρία: παραγράφους 1 και 2 του ομοσπονδιακού νόμου της 23ης Ιουνίου 1971 σχετικά με την αύξηση του μεριδίου συμμετοχής της Αυστρίας στο ΔΝΤ και τη μεταφορά του συνόλου του ποσοστού συμμετοχής από την Oesterreichische Nationalbank, BGBl αριθ. 309/1971· για τη Γερμανία: άρθρο 3 παράγραφος 2 του νόμου της 9ης Ιανουαρίου 1978 σχετικά με το καταστατικό του ΔΝΤ (BGBl. 1978 II σ. 13), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 298 του κανονισμού της 31ης Αυγούστου 2015 (BGBl. I σ. 1474)· για τη Φινλανδία: άρθρο 2 του νόμου αριθ. 68/1977 σχετικά με την έγκριση ορισμένων τροποποιήσεων της Συνθήκης για το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο· για τη Σλοβενία: άρθρο 4 του νόμου για τη συμμετοχή της Δημοκρατίας της Σλοβενίας στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο· για την Πορτογαλία: άρθρο 1 παράγραφος 1 του διατάγματος-νόμου αριθ. 245/89, της 5ης Αυγούστου 1989.

⁽³⁾ Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση του Βελγίου, της Εσθονίας, της Γερμανίας, της Λετονίας, της Λιθουανίας, της Μάλτας, της Ολλανδίας, της Αυστρίας, της Σλοβακίας, της Σλοβενίας, της Φινλανδίας και της Πορτογαλίας.

⁽⁴⁾ Βλέπε παράγραφο 2 στοιχείο α) του άρθρου XIII του καταστατικού του ΔΝΤ.

⁽⁵⁾ Βλέπε άρθρο XVII του καταστατικού του ΔΝΤ.

⁽⁶⁾ Βλέπε πρώτη και τέταρτη περίπτωση του άρθρου 23 του καταστατικού του ΕΣΚΤ.

⁽⁷⁾ Βλέπε άρθρο 31.1 του καταστατικού του ΕΣΚΤ.

⁽⁸⁾ Βλέπε άρθρο 30.5 του καταστατικού του ΕΣΚΤ.

⁽⁹⁾ Βλέπε παράγραφο 3 του άρθρου XVII του καταστατικού του ΔΝΤ.

⁽¹⁰⁾ Σε σχέση με την ΕΚΤ θα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη τα καθήκοντα που της ανατίθενται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 287 της 29.10.2013, σ. 63).

ανεξαρτησία του, ιδίως σύμφωνα με το άρθρο 130 ΣΛΕΕ και το άρθρο 7 του καταστατικού του ΕΣΚΤ. Η αρχή της ανεξαρτησίας κατά το ενωσιακό δίκαιο σκοπεί να προστατεύσει το Ευρωσύστημα από κάθε πολιτική πίεση προκειμένου να του δώσει τη δυνατότητα να επιδιώξει αποτελεσματικά τους στόχους και να ασκήσει τα καθήκοντα που του ανατίθενται χάρη στην ανεξάρτητη άσκηση των ειδικών εξουσιών που έχει προς τούτο δυνάμει του δικαίου της Ένωσης⁽¹⁾.

- 2.1.2 Το άρθρο 138 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ δεν μπορεί να περιορίσει την ανεξαρτησία του Ευρωσυστήματος. Επομένως, προκειμένου τα μέτρα να «ενδείκνυνται» κατά την έννοια του άρθρου 138 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ, η προτεινόμενη απόφαση θα πρέπει να διασφαλίζει την προστασία της ανεξάρτητης άσκησης των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του Ευρωσυστήματος σε όλο το φάσμα της διαδικασίας εξεύρεσης του βέλτιστου μοντέλου οργάνωσης της ενιαίας εξωτερικής εκπροσώπησης της ζώνης του ευρώ στο ΔΝΤ. Καθώς οι στόχοι, τα καθήκοντα και οι ειδικές αρμοδιότητες που προστατεύονται από την ανεξαρτησία του Ευρωσυστήματος συνεχίζουν να εξελίσσονται, στη συνέχεια γίνεται περιγραφή των σημαντικότερων εξ αυτών.
- 2.1.3 Πρωταρχικός στόχος του Ευρωσυστήματος είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών (πρώτη πρόταση του άρθρου 127 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ και, του άρθρου 2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ και δεύτερη πρόταση του άρθρου 282 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ). Η ανάθεση αυτού του στόχου είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την παροχή υψηλού επιπέδου ανεξαρτησίας στο Ευρωσύστημα, καθώς η απαίτηση της ΣΛΕΕ για ανεξαρτησία των κεντρικών τραπεζών αντανακλά τη γενικώς ισχύουσα άποψη ότι ο πρωταρχικός στόχος της σταθερότητας των τιμών εξυπηρετείται καλύτερα από ένα πλήρως ανεξάρτητο σύστημα κεντρικών τραπεζών με επακριβώς καθορισμένη εντολή⁽²⁾. Σύμφωνα με τη δεύτερη πρόταση του άρθρου 282 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ, η νομισματική πολιτική της Ένωσης ασκείται από το Ευρωσύστημα. Στο πλαίσιο του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και της δεύτερης πρότασης του άρθρου 282 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ, ο όρος «νομισματική πολιτική» νοείται με τη στενή και τεχνική έννοια αποκλειστικά σε σχέση με το βασικό καθήκον του Ευρωσυστήματος κατά το πρώτο εδάφιο του άρθρου 127 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ. Μια τέτοια στενή θεώρηση ούτε δικαιολογείται ούτε επιδιώκεται. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται τον όρο «νομισματική πολιτική» ως όρο που απηχεί τον τίτλο του κεφαλαίου 2 του τίτλου VIII του τρίτου μέρους της ΣΛΕΕ, και ως εκ τούτου θεωρεί ότι περιλαμβάνει όλες τις ειδικές αρμοδιότητες που σχετίζονται με το ευρώ, όπως περιγράφονται στις σχετικές διατάξεις της ΣΛΕΕ, ιδίως στα άρθρα 127 και 128⁽³⁾.
- 2.1.4 Στο Ευρωσύστημα έχουν επίσης ανατεθεί δευτερεύοντες στόχοι: με την επιφύλαξη του στόχου της σταθερότητας των τιμών, το Ευρωσύστημα στηρίζει τις γενικές οικονομικές πολιτικές της Ένωσης, προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης που καθορίζονται στο άρθρο 3 ΣΕΕ (βλέπε επίσης δεύτερη πρόταση του άρθρου 127 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ, τρίτη πρόταση του άρθρου 282 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και άρθρο 2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ). Οι στόχοι που καθορίζονται στο άρθρο 3 ΣΕΕ εξειδικεύονται περαιτέρω στα άρθρα 119 έως 127 ΣΛΕΕ.
- 2.1.5 Τέλος, πέραν των στόχων που καθορίζονται στη ΣΛΕΕ, το Ευρωσύστημα συμβάλλει στην ομαλή άσκηση των πολιτικών που επιδιώκουν οι αρμόδιες αρχές όσον αφορά την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 5 ΣΛΕΕ. Στοιχείει στην επίτευξη ασφάλειας και ευρωσύστασης σε σχέση με τα ειδικά καθήκοντα που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και έχουν ανατεθεί στην ΕΚΤ από το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 127 παράγραφος 6 ΣΛΕΕ. Από τον Νοέμβριο του 2014 η ΕΚΤ ασκεί τα καθήκοντα αυτά εντός του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ), που αποτελείται από την ΕΚΤ και τις εθνικές αρμόδιες αρχές. Σε αυτό το πλαίσιο η ΕΚΤ δεσμεύεται επίσης από υποχρεώσεις επαγγελματικού απορρήτου⁽⁴⁾ και υποχρεούται να ενεργεί ανεξάρτητα, σύμφωνα με το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013.

2.2 Καθεστώς παρατηρητή της ΕΚΤ στο ΔΝΤ

- 2.2.1 Η ΕΚΤ είναι το μόνο θεσμικό όργανο της Ένωσης με διεθνή νομική προσωπικότητα από τα απαριθμούμενα στο άρθρο 13 παράγραφος 1 ΣΕΕ⁽⁵⁾. Σύμφωνα με τα άρθρα 6.1 και 6.2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ και σε ό,τι αφορά τα καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στο ΕΣΚΤ στον τομέα της διεθνούς συνεργασίας, η ΕΚΤ αποφασίζει για τον τρόπο εκπροσώπησης του ΕΣΚΤ και για το αν η ίδια και, με την έγκρισή της, οι Εθνικές μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνείς νομισματικούς οργανισμούς. Το άρθρο 6.3 του καταστατικού του ΕΣΚΤ ορίζει ότι οι διατάξεις αυτές ισχύουν με την επιφύλαξη των μέτρων που ενδείκνυνται και θεσπίζονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 138 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ για τη διασφάλιση της ενιαίας εκπροσώπησης της ζώνης του ευρώ στο πλαίσιο διεθνών οικονομικών οργανισμών και διασκέψεων.

⁽¹⁾ Βλέπε απόφαση του Δικαστηρίου, της 10ης Ιουλίου 2003, στην υπόθεση C-11/00, Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ECLI:EU:C:2003:395, σκέψη 134.

⁽²⁾ Βλέπε πρώτη παράγραφο της ενότητας «Λειτουργική ανεξαρτησία» στο κεφάλαιο 2.2.3 της έκθεσης της ΕΚΤ για τη σύγκλιση του 2014.

⁽³⁾ Βλέπε παράγραφο 9 της γνώμης CON/2003/20 σχετικά με τον όρο «νομισματική πολιτική» στο άρθρο 3 παράγραφο 1 στοιχείο γ) ΣΛΕΕ. Δεδομένου ότι το καταστατικό του ΕΣΚΤ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των Συνθηκών (άρθρο 51 ΣΕΕ), ο όρος «νομισματική πολιτική» αναφέρεται και στις διατάξεις του καταστατικού του ΕΣΚΤ σχετικά με τη νομισματική πολιτική.

⁽⁴⁾ Βλέπε άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013.

⁽⁵⁾ Βλέπε άρθρο 282 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ, άρθρο 9.1 του καταστατικού του ΕΣΚΤ και άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013. Η διεθνή νομική προσωπικότητα της ΕΚΤ περιορίζεται στις λειτουργίες της και τις εφαρμοστέες διατάξεις των Συνθηκών. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τα άρθρα 6.1 και 6.2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ και σε ό,τι αφορά τα καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στο ΕΣΚΤ στον τομέα της διεθνούς συνεργασίας, η ΕΚΤ αποφασίζει για τον τρόπο εκπροσώπησης του ΕΣΚΤ και για το αν η ίδια και, με την έγκρισή της, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνείς νομισματικούς οργανισμούς. Το άρθρο 6.3 του καταστατικού του ΕΣΚΤ ορίζει ότι οι διατάξεις αυτές ισχύουν με την επιφύλαξη των μέτρων που ενδείκνυνται και θεσπίζονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 138 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ για τη διασφάλιση της ενιαίας εκπροσώπησης της ζώνης του ευρώ στο πλαίσιο των διεθνών οικονομικών οργανισμών και διασκέψεων.

Η ΕΚΤ θα πρέπει να εξακολουθήσει να έχει εξέχοντα ρόλο στην εκπροσώπηση της ζώνης του ευρώ στο ΔΝΤ, δηλαδή έναν ρόλο που θα λαμβάνει πλήρως υπόψη το γεγονός ότι το Ευρωσύστημα ασκεί ανεξάρτητα τις ειδικές αρμοδιότητες που του έχουν ανατεθεί από τη ΣΛΕΕ και το καταστατικό του ΕΣΚΤ, όπως άλλωστε ισχύει και στην περίπτωση της ΕΚΤ σε σχέση με τις αρμοδιότητες που της ανατίθενται με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013. Ως εκ τούτου, ο ρόλος αυτός πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα δικαιώματα παρατηρητή που έχει σήμερα η ΕΚΤ ως εκπρόσωπος του Ευρωσυστήματος στο ΔΝΤ, δηλαδή το δικαίωμα αναφοράς και υποβολής γραπτών δηλώσεων στα όργανα του ΔΝΤ. Ο ρόλος αυτός ενδέχεται να πρέπει να διευρυνθεί, εάν η οργάνωση της ενιαίας εξωτερικής εκπροσώπησης της ζώνης του ευρώ οδηγήσει σε αύξηση των δικαιωμάτων στο ΔΝΤ. Εν όψει τούτου η ΕΚΤ θεωρεί ότι ο στόχος της καθιέρωσης ενιαίας εκπροσώπησης της ζώνης του ευρώ στο ΔΝΤ μπορεί να επιτευχθεί μόνο υπό την προϋπόθεση της πλήρους αναγνώρισης του αντίκτυπου που έχει η ανεξάρτητη άσκηση των ειδικών αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ στον τομέα της διεθνούς εκπροσώπησης. Οι απόψεις και οι διαμορφούμενες θέσεις της ζώνης του ευρώ θα πρέπει να συντονίζονται προσεκτικά και να εκφράζονται ως μία φωνή. Αυτό, όμως, προϋποθέτει ότι η οργάνωση της ενιαίας εκπροσώπησης πρέπει να λάβει πλήρως υπόψη την εσωτερική κατανομή των αρμοδιοτήτων και των εντολών των διαφόρων θεσμικών οργάνων της Ένωσης, καθώς και τα εγγύα ανεξαρτησίας βάσει της Συνθήκης, τα οποία σκοπούν να προστατεύσουν το Ευρωσύστημα από κάθε πολιτική πίεση, προκειμένου να του δώσουν τη δυνατότητα να επιδιώξει αποτελεσματικά τους στόχους που εξυπηρετούν τα καθήκόντά του.

2.2.2 Επιπλέον, όπως προαναφέρθηκε, η ενιαία εκπροσώπηση θα πρέπει να οργανωθεί με πλήρη σεβασμό της αρχής της καλόπιστης συνεργασίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ένωσης (άρθρο 13 παράγραφος 2 ΣΕΕ). Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ αναμένει ότι η Επιτροπή και το Συμβούλιο θα συμβάλουν στην επίτευξη του στόχου της ενιαίας εκπροσώπησης της ζώνης του ευρώ σύμφωνα με την εντολή και τις αρμοδιότητες του Ευρωσυστήματος. Προσδοκάται ότι η ενιαία εκπροσώπηση θα τιμήσει την από καιρό παγιωμένη πρακτική της ενεργούς συμμετοχής των κεντρικών τραπεζών στην προετοιμασία κοινών θέσεων της ζώνης του ευρώ σε σχέση με τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων του ΔΝΤ και της συμμετοχής των ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος στις διαδικασίες αυτές λόγω του υψηλού βαθμού ειδικεύσεώς τους στους τομείς δραστηριότητας του ΔΝΤ.

2.2.3 Σήμερα η ΕΚΤ εκπροσωπείται σε δύο όργανα του ΔΝΤ σε μόνιμη βάση. Ο πρόεδρος της ΕΚΤ συμμετέχει ως παρατηρητής στην ΔΝΧΕ. Επιπλέον, η ΕΚΤ έχει καθεστώς παρατηρητή στο Εκτελεστικό Συμβούλιο του ΔΝΤ όταν συζητούνται θέματα που σχετίζονται με την εντολή της⁽¹⁾. Ειδικότερα, η ΕΚΤ προσκαλείται να αποστέλλει εκπρόσωπο στις συνεδριάσεις του Εκτελεστικού Συμβουλίου του ΔΝΤ όταν συζητούνται τα εξής θέματα: α) οι πολιτικές της ζώνης του ευρώ στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων του άρθρου IV με χώρες μέλη· β) η επιτήρηση των πολιτικών των μεμονωμένων μελών της ζώνης του ευρώ από το Ταμείο σύμφωνα με το άρθρο IV· γ) ο ρόλος της ζώνης του ευρώ στο διεθνές νομισματικό σύστημα· δ) οι παγκόσμιες οικονομικές προοπτικές· ε) οι εκθέσεις για την παγκόσμια χρηματοπιστωτική σταθερότητα· στ) οι εξελίξεις στην παγκόσμια οικονομία και αγορά. Επιπλέον, η ΕΚΤ προσκαλείται να αποστέλλει εκπρόσωπο στις συνεδριάσεις του Εκτελεστικού Συμβουλίου του ΔΝΤ για θέματα της ημερήσιας διάταξης που αναγνωρίζονται από την ΕΚΤ και το Ταμείο ως αμοιβαίως ενδιαφέροντος για την εκτέλεση των αντίστοιχων εντολών τους. Το καθεστώς παρατηρητή της ΕΚΤ έχει την έννοια ότι, με την άδεια του προέδρου, ο εκπρόσωπος της ΕΚΤ μπορεί να αναφέρεται προφορικά ή εγγράφως στο Εκτελεστικό Συμβούλιο του ΔΝΤ σχετικά με τα θέματα για τα οποία έχει προσκληθεί η ΕΚΤ, ενώ το δικαίωμα τοποθέτησης και λήψης αποφάσεων για το πλήρες φάσμα θεμάτων στα όργανα του ΔΝΤ προορίζεται για τα κράτη μέλη.

2.3 Τεχνικές παρατηρήσεις και προτάσεις διατύπωσης

Για τις περιπτώσεις στις οποίες η ΕΚΤ υποδεικνύει τροποποίηση της προτεινόμενης απόφασης παρατίθενται συγκεκριμένες προτάσεις διατύπωσης σε ξεχωριστό τεχνικό έγγραφο εργασίας συνοδευόμενο από τη σχετική αιτιολογία. Το τεχνικό έγγραφο εργασίας είναι διαθέσιμο στην αγγλική γλώσσα στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ.

Φρανκφούρτη, 6 Απριλίου 2016.

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ

Mario DRAGHI

(1) Απόφαση αριθ. 12925-(03/1) της 27ης Δεκεμβρίου 2002, όπως τροποποιήθηκε από τις αποφάσεις αριθ. 13414-(05/01) της 23ης Δεκεμβρίου 2004, αριθ. 13612-(05/108) της 22ας Δεκεμβρίου 2005 και αριθ. 14517-(10/1) της 5ης Ιανουαρίου 2010.